

Stationsknooppunt Hardenberg

Waar wonen, werken, leren
en gezondheid samenkomen

Onze ambities voor het stationsknooppunt

Een krachtig raamwerk

Er gebeurt veel in en rond het gebied rond Station Hardenberg. En als het aan ons ligt, komen daar nog nieuwe projecten en plannen bij! Want de doorontwikkeling van het gebied is belangrijk voor de groei en bloei van Landstad Hardenberg. Doorontwikkeling van het Stationsknooppunt is een speerpunt in onze Omgevingsvisie.

In dit document laten we u zien welke ontwikkelingen er al zijn. En welke ambities wij samen met onze partners in het gebied willen verwezenlijken. Door de ontwikkelingen en de ambities aan elkaar te verbinden, ontstaat een krachtig raamwerk. De kracht van dat raamwerk is vele malen groter dan de som der delen. De verschillende pijlers versterken elkaar! Zo ontstaat een Stationsknooppunt dat past bij Landstad Hardenberg.

Dankzij het samenspel tussen stad en platteland is Landstad Hardenberg een krachtig knooppunt in het regionale netwerk van Noordoost Nederland.

Met Hardenberg als tweede stad op de Vechtdalas. Daarbij hoort een goede bereikbaarheid via onder andere het Stationsknooppunt, met alle voorzieningen die daarbij horen.

Martijn Breukelman,
wethouder
ruimtelijke ordening
en wonen

Alwin te Rietstap,
wethouder
economische zaken
en bereikbaarheid

Het gebied rond het station in Hardenberg vormt een krachtig knooppunt in het regionale netwerk van Noordoost-Nederland. Wonen, werken, leren en gezondheid komen er samen. In het Stationsknooppunt vind je de IQ Blvd als lokaal en regionaal boegbeeld.

Met verbetering van de Vechtdallijnen en na de komst van de Nedersaksenlijn is het Stationsknooppunt het kloppend hart van het spoornetwerk tussen Zwolle, Drenthe/Groningen en Twente. Vanaf een toekomstbestendig, comfortabel en veilig station is er een perfecte verbinding met aangrenzende regio's en voorzieningen. Zoals de universiteiten in Groningen en Twente en de stadscampus in Emmen.

Juist door kruisbestuivingen tussen deze verschillende onderdelen ontstaan nieuwe samenwerkingen en innovaties. Door het aanbieden van passende woonruimte en leer- en werkplekken blijft kennis behouden in de regio. Dit is ook van belang voor de regionale positie van het ziekenhuis.

Landstad Hardenberg: krachtige speler in de regio

Hardenberg heeft een belangrijke en unieke positie in de regio. De regio's Zwolle, Twente en Drenthe ontmoeten elkaar in Landstad Hardenberg.

In Landstad Hardenberg komt het beste van stad en platteland samen. De complete stad Hardenberg ligt aan de oostkant van de vitale as tussen Zwolle en Hardenberg. Met een bruisend centrum, een sterke maakindustrie en stedelijke voorzieningen. Ruim 100.000 inwoners uit de regio komen voor al die voorzieningen naar Hardenberg. Meer dan 5.000 mensen uit Hardenberg en omgeving werken in het Stationsknooppunt. Of hebben een baan in het centrum van Hardenberg dat op loopafstand ligt.

Het nieuwe platteland in de gemeente Hardenberg biedt letterlijk de ruimte. Om te wonen, te ondernemen of te recreëren in het buitengebied van het toeristische Vechtdal of Reestdal.

Het is goed wonen en werken in Hardenberg. Dat valt op. Daar wil je bij horen. Het is niet voor niets dat de Hardenbergse bevolking én economie blijven groeien. Dat willen en moeten we vasthouden. Want daar profiteert de hele regio van. Daarom blijven we innoveren, samenwerken en over grenzen heen kijken. Het vraagt ook om krachtige voorzieningen en een nog betere bereikbaarheid.

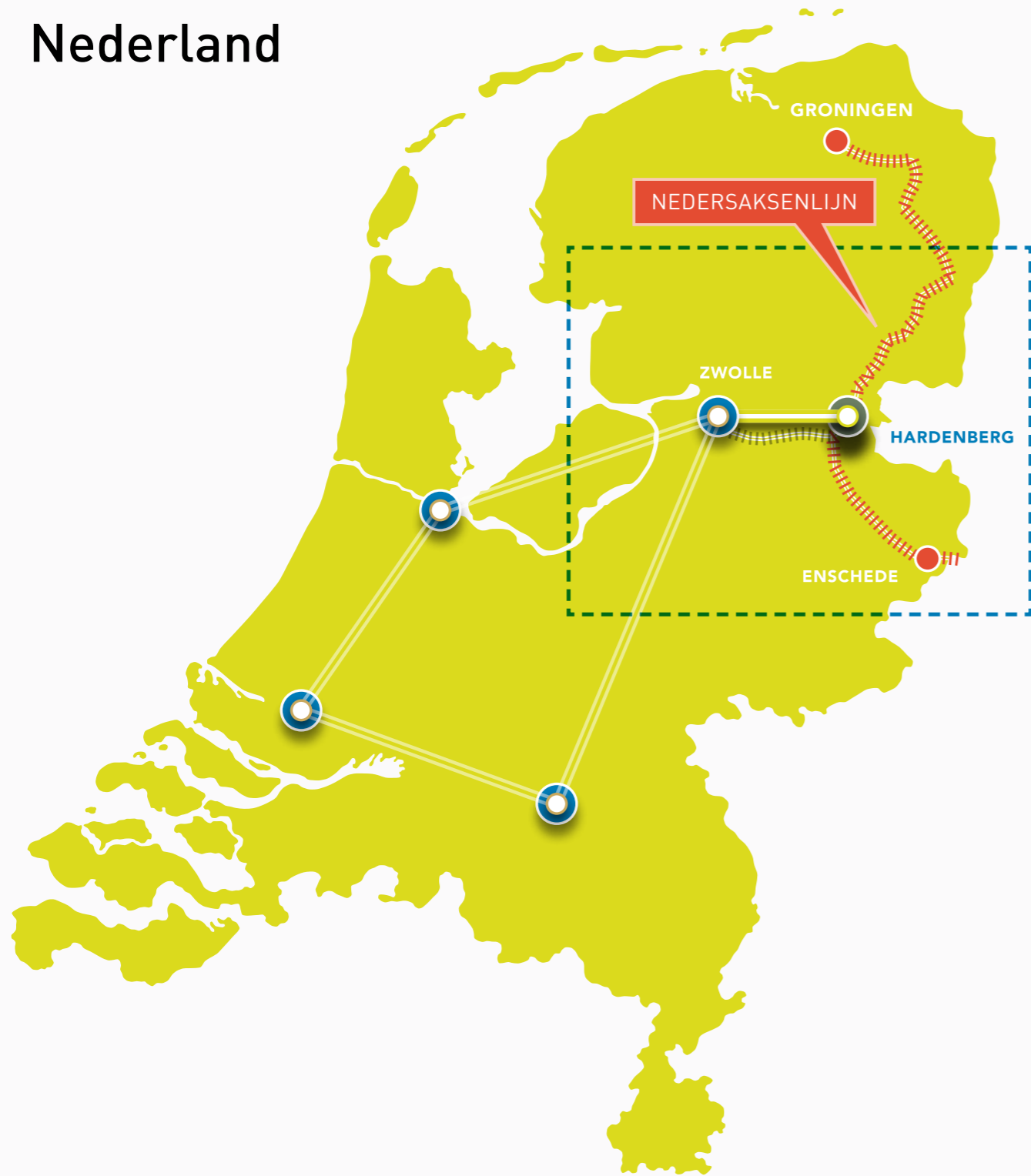
We willen klaar zijn voor de toekomst, met het station als dé mobiliteitshub van de gemeente Hardenberg. Veiligheid en toegankelijk staan voorop. Daarvoor hebben we nog veel te doen. Het oplossen van knelpunten op het station is bittere noodzaak. Met een tunnel lossen we de onveilige oversteken van het spoor op en verbinden we voorzieningen met elkaar. Een verbreed middenperron vergroot de veiligheid en toegankelijkheid.

Als we klaar willen zijn voor de dag van morgen, is het noodzakelijk dat we vandaag beginnen en investeren.

Door te investeren in het Stationsknooppunt, blijft Landstad Hardenberg de vitale grensgemeente die ze nu is. Want het is de plek waar alles samenkomt: economie, bereikbaarheid, onderwijs, wonen en ruimtelijke kwaliteit. Dat kun je niet los van elkaar zien. Voor een optimaal resultaat moeten we alle ontwikkelingen realiseren.

De strategische positie van Hardenberg in de regio

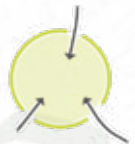
Nederland

Regio

Legenda

Stationsgebied
met belangrijkste
fietsverbindingen

(Buurt)centra
met belangrijkste
fietsverbindingen

Legenda

IQ Blvd

educatie, innovatie en leerwerkomgeving

Stationsontwikkeling

horeca, kantoor, fietsenmaker, etc.

Onderwijs

scholen

Gezondheidspark

ziekenhuis, apotheek, fysiotherapie, etc.

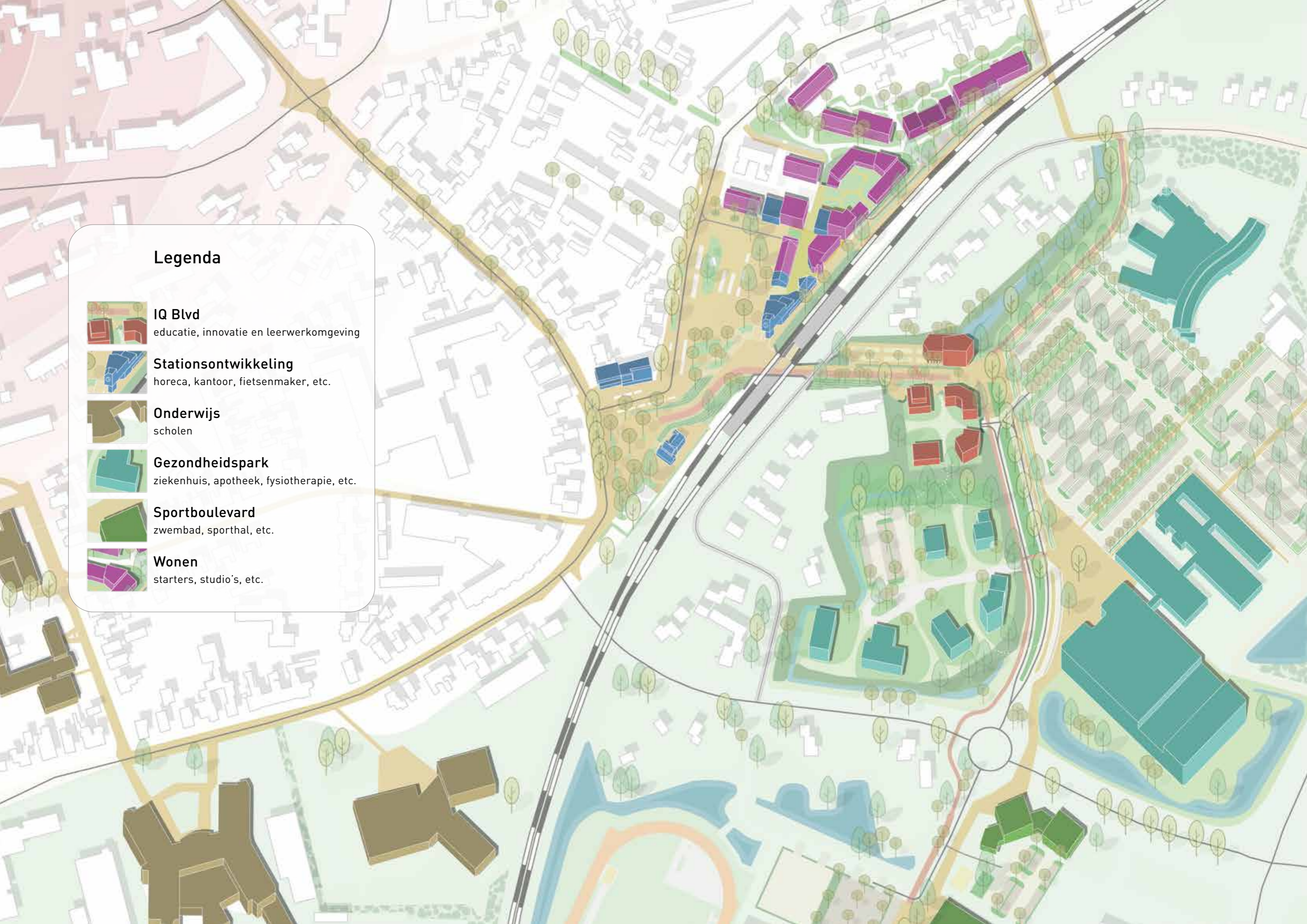
Sportboulevard

zwembad, sporthal, etc.

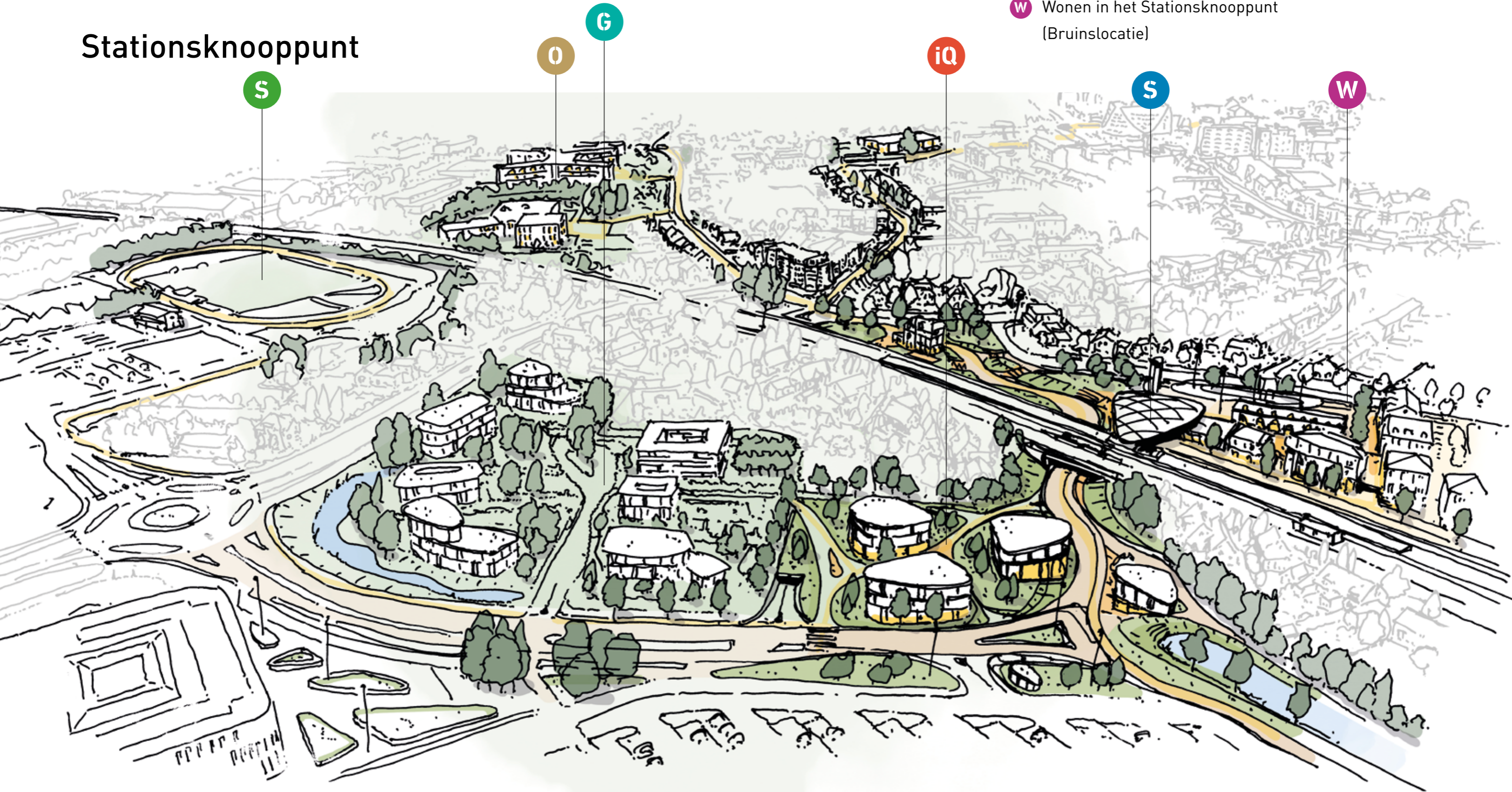
Wonen

starters, studio's, etc.

Stationsknooppunt

- iQ** IQ Blvd
- S** Stationsontwikkeling
- O** Onderwijs
- G** Gezondheidspark
- S** Sportboulevard
- W** Wonen in het Stationsknooppunt (Bruinslocatie)

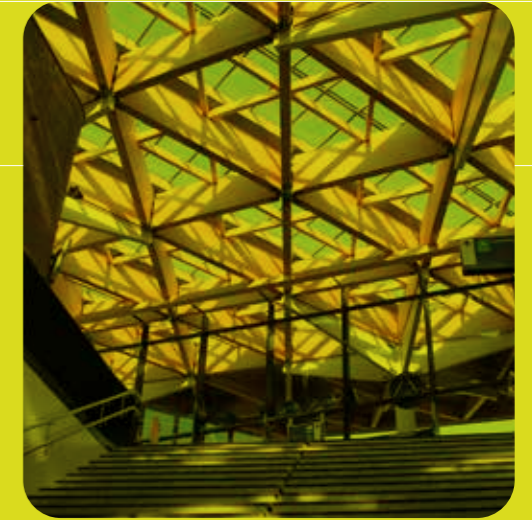

We zetten ons in om de Vechtdallijnen te verbeteren en de Nedersaksenlijn te ontwikkelen. Daarmee wordt Station Hardenberg een spoorknoppunt tussen Zwolle, Drenthe/ Groningen en Twente. Dat vraagt om een goed en veilig station dat klaar is voor de toekomst. En dat past in een bruisend Stationsknoppunt.

Daarom willen we samen met onze partners stevig investeren in het station. Met een tunnel als onmisbare schakel. Zo wordt Station Hardenberg een overstappunt van regionale betekenis!

Station

Station

Het station is dé mobiliteitshub van de gemeente Hardenberg. Daarbij staan veiligheid en toegankelijkheid voorop. Daarin valt veel winst te behalen. Het smalle perron zorgt met name in de spits voor onveilige situaties. En in de huidige situatie moeten reizigers, fietsers en voetgangers gelijkvloerse en gevaarlijke spoorwegovergangen oversteken. Die veiligheidsknelpunten lossen we op met een verbreed middenperron en het aanleggen van een tunnel onder het station. Zo kunnen reizigers op een veilige en comfortabele manier van het station gebruikmaken. Bovendien ontstaat door de tunnel een snelle en veilige verbinding voor fietsers en voetgangers tussen het centrum en de IQ Blvd, het Gezondheidspark en de Sportboulevard. De tunnel is daarmee een onmisbare schakel in het Stationsknooppunt.

Bij een station als mobiliteitshub horen parkeervoorzieningen voor fietsen en auto's. Dankzij nieuwe systemen voor Mobility as a Service (MAAS) komen treinreizigers op een comfortabele en passende manier op hun werk of op school. Dankzij aanpassingen aan het busstation stap je vanuit station Hardenberg snel en gemakkelijk over.

Pal naast het station ligt het Gezondheidspark. Met als spil het Saxenburgh Medisch Centrum en de apotheek. Inwoners uit de regio Noordoost Overijssel en Zuidoost Drenthe komen naar het Gezondheidspark voor (medische) zorg en een vitale leefstijl.

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom is op het Gezondheidspark ook veel aandacht voor positieve gezondheid en een gezonde leefstijl. Zo zorgen we samen voor vitale en gezonde inwoners. Het is niet voor niets dat pal naast het Gezondheidspark de Sportboulevard ligt. Want ook bewegen hoort bij een gezonde leefstijl.

G

Gezondheidspark

Gezondheidspark

“ Het gebied moet veilig en toegankelijk zijn”

Volgens Wouter van der Kam, voorzitter van de Raad van Bestuur van de Saxenburgh Groep, staat of valt alles met bereikbaarheid en toegankelijkheid. “Het Stationsknooppunt is de verbinding van Hardenberg met de regio. Inwoners uit de regio komen naar Hardenberg om er te werken. Maar ook het Saxenburgh Medisch Centrum heeft een belangrijke functie. Patiënten komen er voor zorg en zij krijgen bezoek. In het gebied zijn ook ouderenzorgorganisaties gevestigd. Het Stationsknooppunt als toegangspoort speelt daarbij een belangrijke rol. Dat gebied moet veilig en toegankelijk zijn. Want hoeveel we ook digitaal kunnen, een patiënt onderzoeken moet je fysiek doen. Of patiënten verplegen of opereren. We weten uit ervaring dat de familie van een patiënt vaak het ziekenhuis kiest. Die keuze heeft sterk te maken met de vraag: ‘kan ik er gemakkelijk komen’. Bereikbaarheid is voor ons

essentieel. Dat levert meer patiënten op. En hoe meer patiënten hoe sterker we zijn als ziekenhuis. Dat is goed voor Hardenberg en voor de regio. Onze ligging in het Stationsknooppunt biedt ook veel kansen om samen te werken. Het Gezondheidspark ligt in onze achtertuin. Daar richten we ons op vitaliteit. Ook zijn er samenwerkingen met de onderwijsinstellingen. Ook die moeten hier snel en makkelijk kunnen komen. Je zet succesvoller een nieuwe opleiding op als de bereikbaarheid goed is. We willen samen laten zien dat we met elkaar gaan voor een sterke gezondheidszorg, passende opleidingen en meer werkgelegenheid. Daarmee vergroten we de welvaart in ons gebied. Dat is het doel wat ons bindt.”

Ook in het Stationsknooppunt bouwen we sneller meer woningen. Pal naast het station ligt de voormalige Bruinslocatie. Hier is plek voor ongeveer 70 tot 100 nieuwe woningen.

Het gaat om passende, duurzame en verschillende soorten woningen voor jongeren, studenten of kleine huishoudens die met het openbaar vervoer reizen. Voor mensen die (tijdelijk) werken in het Stationsknooppunt.

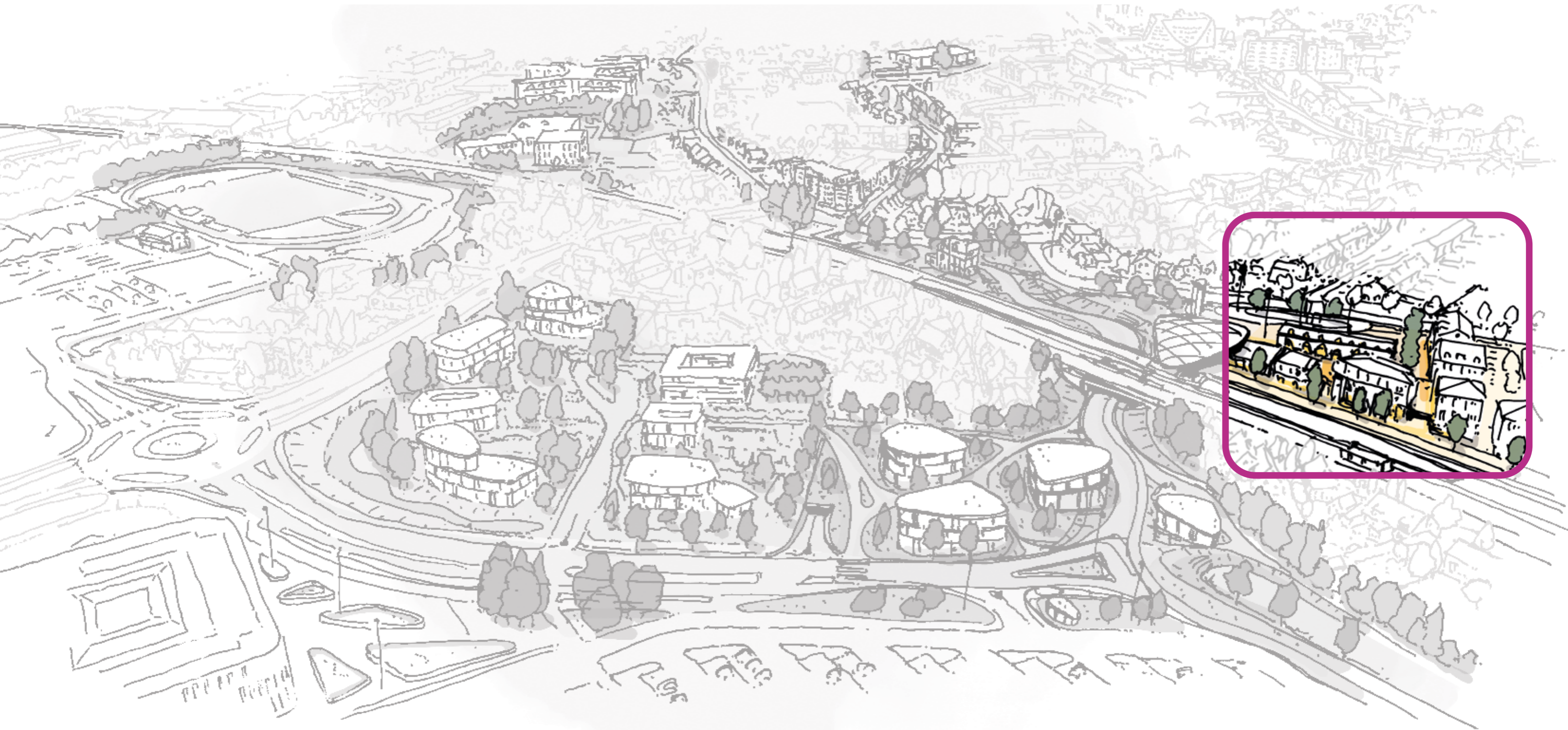
Of voor expats die in de buurt van de IQ Blvd willen wonen. Zij zijn fysiek én digitaal verbonden met de wereld om ons heen. Thuiswerken is dus ook geen probleem.

W

Wonen

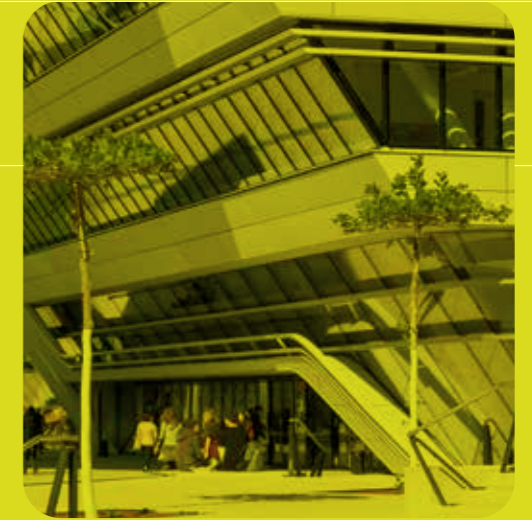
Wonen

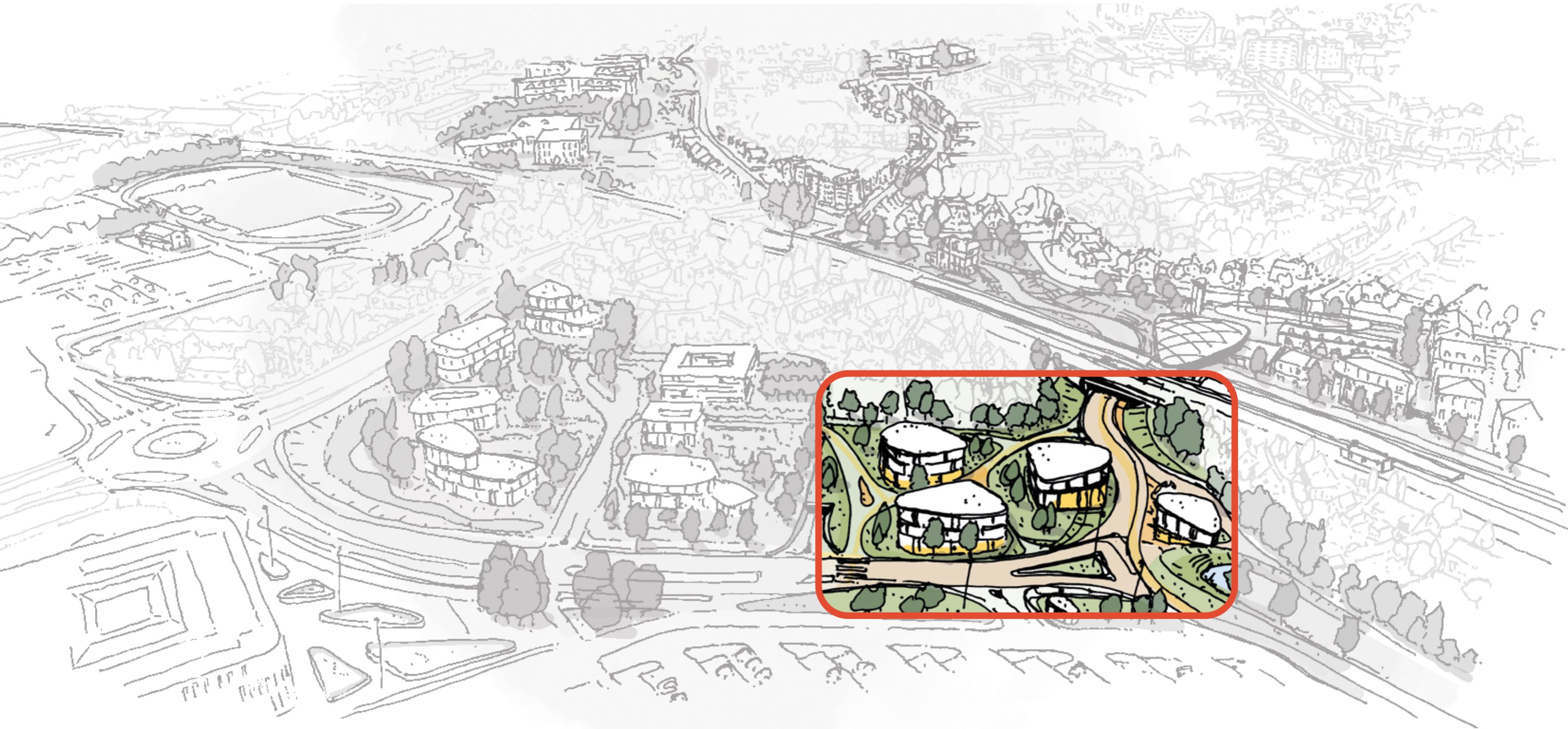
De IQ Blvd is de motor voor ontwikkelingen in het Stationsknooppunt. Hier bundelen ondernemers hun krachten rondom innovatie en ondernemerschap. En staan ze rechtstreeks in verbinding met onderwijs, het bedrijfsleven en overheid. Op de IQ BLVD gebeurt het!

iq

IQ Blvd

IQ Blvd

IQ BLVD

De IQ BLVD is de motor voor ontwikkelingen in het Stationsknooppunt. Hier bundelen ondernemers hun krachten rondom innovatie en ondernemerschap. En staan ze rechtstreeks in verbinding met onderwijs, het bedrijfsleven en overheid. Op de IQ BLVD gebeurt het!

Talent, ondernemers, overheid, onderwijs en onderzoeks- en kennisinstellingen vinden elkaar op de IQ BLVD. Start-ups én scale-ups in de hightech maakindustrie komen er tot groei en bloei. Ze groeien toe naar een nieuwe economie en ontwikkelen nieuwe economische dragers. Want deze bedrijven en hun toeleveranciers moeten zich steeds meer onderscheiden in innovatie, design en specialisatie. Maar ook andere ondernemers die zich er thuis voelen zijn welkom. Zoals ondernemers in de gezondheidssector. Dankzij de samenwerking op de IQ BLVD hebben de ondernemers een antwoord op de uitdagingen waar ze voor staan. Het vergroot de wendbaarheid van ondernemers en werknemers met innovatiekracht, een hoger gemiddeld opleidingsniveau en nieuwe productietechnieken dankzij digitalisering en robotisering.

De samenwerking op de IQ BLVD leidt tot digitalisering en slimmere, snellere en groenere procestechnologieën. En dat zorgt weer voor een krachtiger maakindustrie en een impuls voor de regio. Voor een sterke economie en meer welvaart.

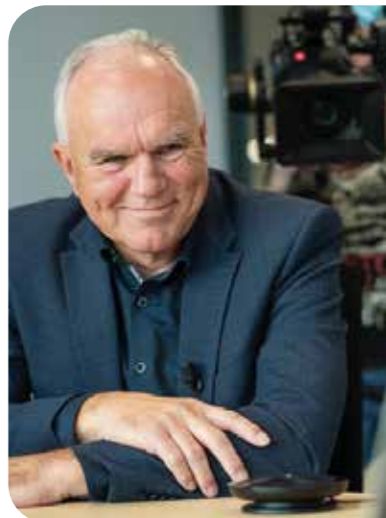
Met maatwerkopleidingen op bedrijfslocaties en het faciliteren van onderzoek is de IQ BLVD ook een plek om te leren en te ontwikkelen. Daarmee zorgt de IQ BLVD ook voor een hoger opleidingsniveau.

Op de IQ BLVD vind je straks ook het Ondernemershuis voor het Vechtdal, het Starterhuis Doen! en het Regionaal Techniekcentrum. Er zijn relaties met innovatiewerkplaatsen of hubs voor de maakindustrie, de vrijetijdseconomie en de agro-foodsector. Er zijn intensieve samenwerkingen met de Universiteit Twente, Kennispoort regio Zwolle, NHL Stenden, Hogeschool Windesheim Zwolle en 'Ik ben Drents Ondernemer'. Dit maakt de IQ BLVD is een nieuw markeringspunt voor binnenstedelijk Hardenberg.

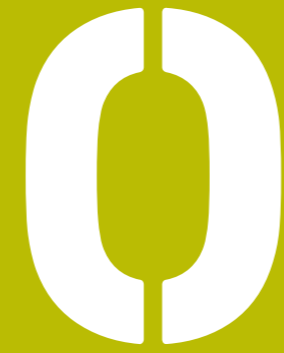
“ Een superstrategische plek”

Ondernemer Henk Kieft is één van de ondernemers die aan de wieg staat van de IQ BLVD. “Het Stationsknooppunt is een superstrategische plek voor de IQ BLVD. Want daar komt alles samen. Voor bedrijven in de high tech maakindustrie staat of valt alles met talent in het bedrijf. We kunnen de meest geavanceerde machines aanschaffen, maar zonder de juiste mensen zijn we nergens. Dus daar moeten we met elkaar in investeren. De studenten van nu zijn onze toekomstige werknemers. Zij komen met de trein naar Hardenberg, lopen vervolgens via de IQ BLVD naar school. Zo krijgen ze elke dag een gezonde dosis techniek. En als de Nedersaksenlijn er straks is, zijn er alleen maar meer kansen. Want dan heeft het Stationsknooppunt een rechtstreekse verbinding met het hoger en universitair onderwijs in de regio.” Henk Kieft legt de lat hoog bij de ontwikkeling van de IQ BLVD. “We willen het imago van de

technologische sector een boost geven. Jongeren enthousiast maken om te kiezen voor een carrière in de techniek. Daarom moet de IQ BLVD de juiste uitstraling hebben zodat het een magneet is voor talent! Want dat talent is er wel degelijk in onze regio. We willen die talenten kansen bieden en op de IQ BLVD laten zien welke opleidingsmogelijkheden er zijn. En voor welke mooie bedrijven in de regio je aan de slag kunt.” Henk Kieft ziet ook kansen om het techniekonderwijs op de IQ BLVD verder te verbeteren. “Door als ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden samen op te trekken, kunnen we precies datgene doen wat hier nodig is. En dat zorgt weer voor innovatie. Maar we moeten het wél samen doen!”

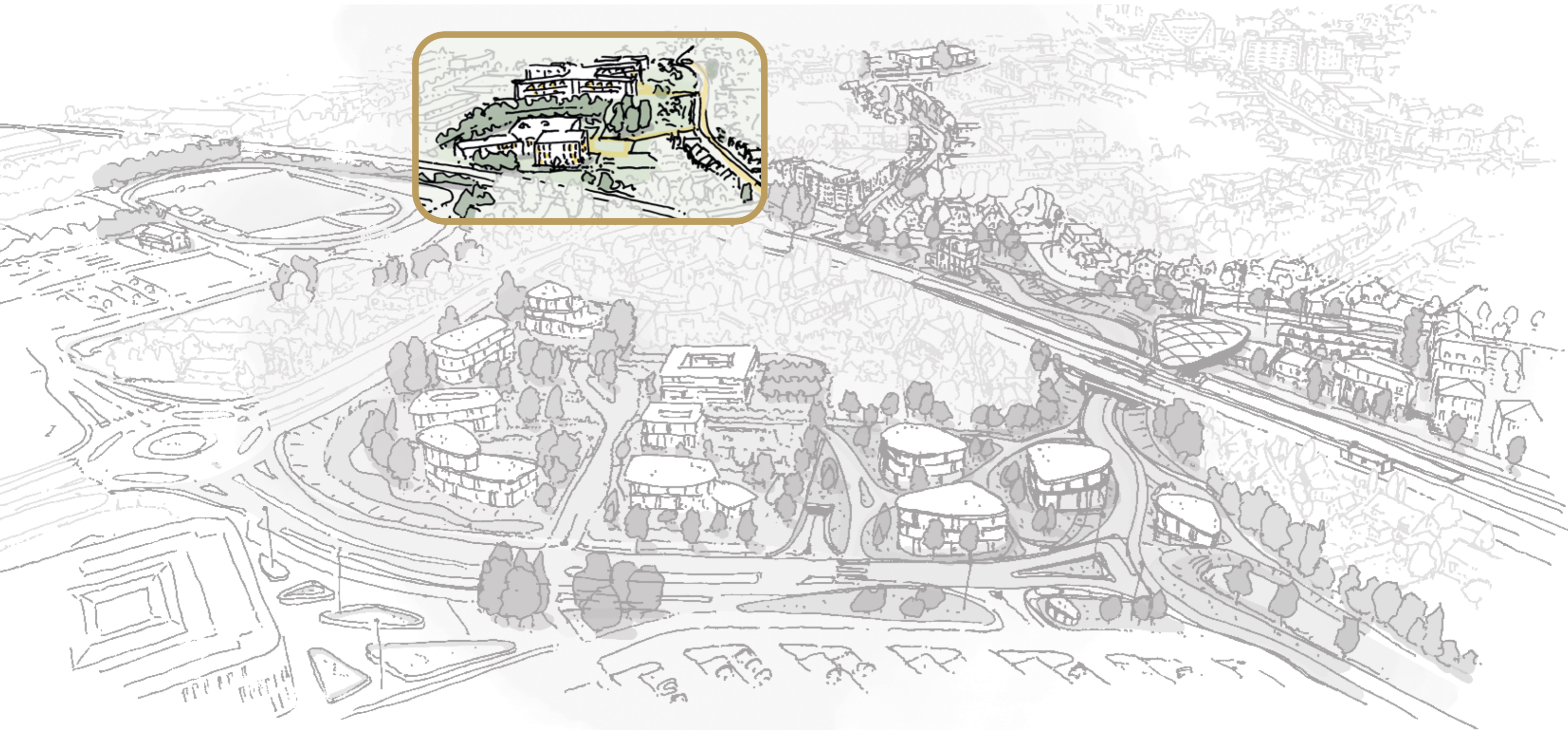
Het Stationsknooppunt is voor veel jongeren de poort naar onderwijs. Meer dan 5.000 leerlingen en studenten gaan er dagelijks naar school.

Onderwijs

Onderwijs

De poort naar onderwijs

Het Stationsknooppunt is voor veel jongeren de poort naar onderwijs, met zicht op een baan in de regio. Meer dan 5.000 leerlingen en studenten gaan er dagelijks naar school. Bijvoorbeeld op het Alfa-college, Zonecollege, Vechtdal College, het Greijdanus, De Nieuwe Veste of De Ambelt.

Zij gaan bijvoorbeeld naar een van de 70 opleidingen die het ROC Alfa-college biedt. Om te zorgen dat de opleidingen aansluiten bij wat ondernemers in de regio Hardenberg nodig hebben, worden mensen voor en door werkgevers opgeleid. Zo is het technisch onderwijs in het Regionaal Techniek Centrum (RTC) helemaal toegespitst op het toepassen in de dagelijkse praktijk. Op de Vakschool 100% Gastvrij die in 2022 start worden mensen door werkgevers in de vrijetijdsector opgeleid. Na hun opleiding kunnen ze aan de slag bij een van de bedrijven in de regio Hardenberg. Voor opleidingen in de groene richtingen kunnen leerlingen terecht bij het Zone College. Verder beschikt Hardenberg over de (unieke) opleiding 'zorgbedrijf' en de specialisatie varkenshouderij. Met het Saxenburgh Medisch Centrum en Gezondheidspark in de buurt, is het logisch om hier een HBO-opleiding verpleegkunde aan toe te voegen.

Vanuit het Stationsknooppunt reizen jongeren met het openbaar vervoer naar opleidingen in alle windstreken. Zoals de omliggende hbo-opleidingen en universiteiten en HBO opleidingen. En binnenkort bij de stadscampus van de Rijksuniversiteit Groningen in Emmen.

“ Onze studenten zijn steeds meer bij de bedrijven”

Enno van der Werff is lid van het College van Bestuur van het Alfa-college, dat aan de rand van het Stationsknooppunt is gehuisvest. “Als regionale opleider bieden we studenten uit de wijde regio beroepsonderwijs. Daarmee spelen we een centrale rol in het ontwikkelen, om- en bijscholen van studenten én volwassenen en dragen we bij aan het sterk houden van de regio”.

Het Alfa-college heeft een breed opleidingsaanbod. Enno van der Werff: “Bij ons kun je terecht voor een breed scala aan opleidingen, variërend van technische-, tot koks- en zorgopleidingen. Dat sluit naadloos aan bij de voorzieningen die je in het Stationsknooppunt vindt: de IQ BLVD, het ziekenhuis en het Gezondheidspark.” Volgens Enno van der Werff wordt de school zoals we die nu kennen steeds meer een ontmoetingsplek. “Onze studenten gaan in veel gevallen naar bedrijven waar ze de juiste praktijkervaring op doen. Sommige bedrijven hebben inmiddels complete leerafdelingen die worden gerund door studenten. De IQ BLVD en het Gezondheidspark brengen nieuwe kansen met zich mee. Daar kunnen studenten zich ontwikkelen en

meedenken én doen met betrekking tot praktijkvraagstukken en innovaties. Zo wordt het Stationsknooppunt een broedplaats voor talent, innovatie en ontwikkeling”.

Enno van der Werff ziet ook mogelijkheden om ten behoeve van een sterke regio het onderwijsaanbod uit te breiden. “Hardenberg is van origine een mbo-stad, veelal voor studenten in de leeftijd 15-25 jaar. Door de ontwikkelingen in de wereld en op de arbeidsmarkt is er steeds meer behoefte aan werknemers die zich een leven lang ontwikkelen en daarnaast is er op dit moment ook, vooral in de maakindustrie en gezondheidszorg, vraag naar een opleidingsniveau tussen mbo en hbo. Met het oog op het steeds noodzakelijker en belangrijker worden van “een leven lang ontwikkelen” gaan we, op basis van de vraag die er is, aan medewerkers van bedrijven en werkzoekenden trainingen, opleidingen en cursussen aanbieden. De kans dat we dat voor elkaar krijgen is veel groter als we samen optrekken met andere onderwijsinstellingen, ondernemers en de overheid. Want alleen ga je misschien sneller, samen kom je verder.”

Op de Sportboulevard zijn een sporthal, zwembad, een beachcourt en een atletiekbaan bij elkaar te vinden. Deze moderne sportfaciliteiten passen perfect in de moderne stedelijke woonomgeving van het Stationsknooppunt.

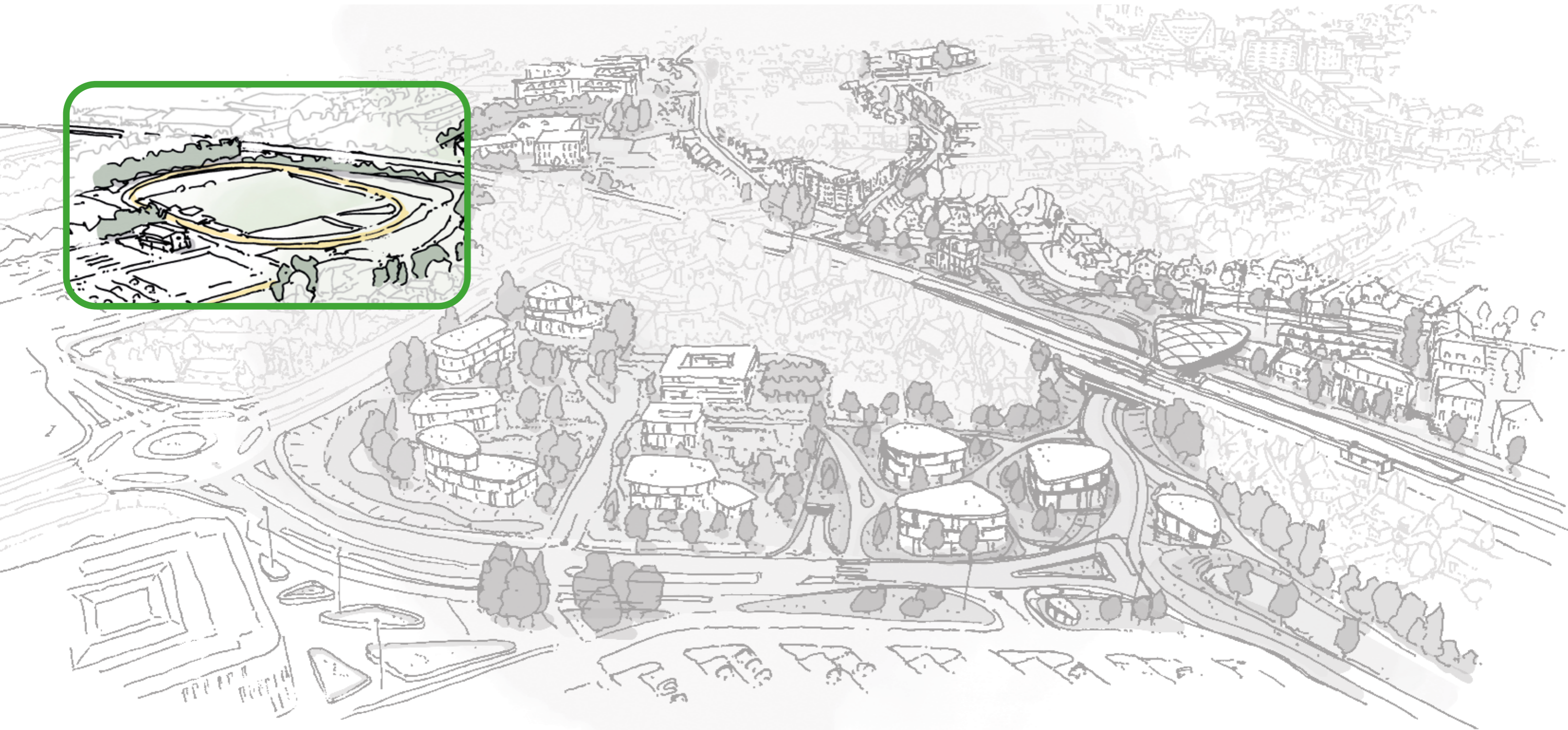
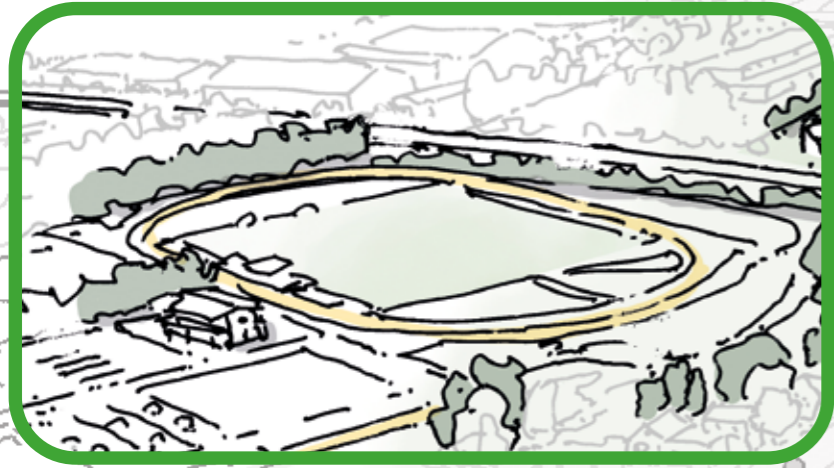
De Sportboulevard grenst aan het Gezondheidspark. Want bij een gezonde leefstijl hoort voldoende beweging. Dat is extra belangrijk nu we vaker thuiswerken. Voor sporten, bewegen én ontspannen is alle ruimte op de Sportboulevard.

S

Sportboulevard

Sportboulevard

Er liggen mooie plannen. We hebben een gezonde ambitie. Maar om deze plannen te laten slagen zijn goede verbindingen en goede bereikbaarheid een randvoorwaarde. Het is de sleutel tot een concurrerende economie. En tot een aantrekkelijke omgeving waar hoger opgeleiden en jonge gezinnen graag wonen en werken. Het zorgt ervoor dat jongeren en talent in Hardenberg blijven of naar Hardenberg terugkeren. Nu we meer thuiswerken, blijven we dankzij digitale verbindingen in contact met de wereld om ons heen.

Een bereikbaar Stationsknooppunt, fysiek én digitaal

Een goede bereikbaarheid in de toekomst vraagt nu om investeringen. Daarom geven we prioriteit aan sterkere verbindingen over de weg. Zwolle, Almelo en Emmen moeten binnen een half uur rijden liggen, via comfortabele wegen. Ook op het spoor zijn verbeteringen nodig. Het Stationsknooppunt van Hardenberg speelt daarin een belangrijke rol. De Vechtdallijnen (tussen Zwolle en Emmen, en tussen Hardenberg en Almelo-Enschede) zijn de levensader van de ontwikkelingen in het Stationsknooppunt. Daarom richten we ons allereerst op verbetering van de Vechtdallijnen. Om de reizigersgroei op het spoor op te vangen zijn een spoorverdubbeling en extra treinen nodig. Na het verbeteren van Station Hardenberg, maken we ook de stations Gramsbergen en Mariënberg klaar voor de toekomst. En we heropenen we station Bergentheim. De elektrificatie van de lijn Mariënberg – Almelo is belangrijke stap gezet in de kwaliteitsverbetering van de Vechtdallijnen richting Twente. Op langere termijn zorgt de

Nedersaksenlijn voor een snellere verbinding naar Groningen via Emmen. Door de ontbrekende schakel van de spoorlijn tussen Emmen, Stadskanaal en Veendam aan te leggen ontstaat de complete Nedersaksenlijn tussen Groningen, Emmen, Hardenberg, Almelo, Enschede en Münster. De Nedersaksenlijn verbindt Groningen met Twente. En het zorgt voor ontsluiting van Noordoost-Nederland op de verbindingen richting de Randstad en richting Duitsland. De Nedersaksenlijn zorgt bovendien voor een betere verbinding van de Euroterminal in Coevorden met de spoorroute Rotterdam – Duitsland, Scandinavië en de Baltische staten. Daarmee is een landelijke logistieke hotspot ontstaan. Een scharnier- en zwaartepunt voor vervoersstromen in het Noordoosten van het land. Het Stationsknooppunt Hardenberg is het hart van de Nedersaksenlijn. Met de plannen voor het Stationsknooppunt, zijn we klaar voor de toekomstige functie van knooppunt Hardenberg.

Hoe gaan we onze ambities verwezenlijken?

In dit document beschrijven we de onderdelen die van het gebied rond het station in Hardenberg een vitaal en toekomstbestendig verblijfsgebied kunnen maken. Een gebied met veel stedelijke activiteiten. Zo vormt het een aantrekkelijke schakel tussen het centrum, het gezondheidspark en de sportboulevard. Door te investeren in het Stationsknooppunt ontstaan kansen om de positie van Hardenberg als economisch en mobiliteitsknooppunt in het regionale netwerk van Noordoost-Nederland te versterken.

Dit ambitiedocument is bedoeld als startpunt voor verdere gesprekken met alle betrokken partijen in het gebied. Het gaat dan om de 'spoorse' partijen en de andere toekomstige gebruikers van het Stationsknooppunt. Met deze partijen geven we verder invulling aan onze ambities.

We vragen de gemeenteraad om in onze begroting geld te reserveren voor de doorontwikkeling van het Stationsknooppunt. Met alle betrokken partijen gaan we na op welke manier de verschillende onderdelen uit dit

ambitiedocument gefinancierd kunnen worden. De fasering van de realisatie van onze ambities hangt daarvan af.

We brengen de gewenste doorontwikkeling van het Stationsknooppunt in bij de Regio Zwolle die met Rijk en de provincies van een verstedelijkingsstrategie voor de Regio Zwolle ontwikkelt. Daarin worden ook afspraken gemaakt over het versterken van de OV-mobiliteit in de regio.

Aan een aantal van de in dit document beschreven ideeën geven we al uitvoering. Andere ideeën vragen nog om een uitwerking. Wij nodigen de betrokken partijen uit met ons tot een verdere concretisering van de plannen te komen. We gaan graag met alle betrokken bedrijven, kennisinstellingen, en projectontwikkelaars in gesprek en willen coalities vormen om de verschillende onderdelen van het Stationsknooppunt samen te realiseren.

Colofon

Gemeente Hardenberg, januari 2022

Tekst:
gemeente Hardenberg

Foto's en illustraties:
Ad Hofsink
Gert Smilde Fotografie
buro MA.AN
Shutterstock

Vormgeving:
Niek Hogeman

